

ביקורת גנים ומתקני משחק ציבוריים

שבאחריות מחלקת גנים ונוף (דוח ביקורת במתכונת מצומצמת)

1. מבוא

ביקורת זו הינה ביקורת שהוגדרה ע"י המבקר כביקורת נקודתית שמטרתה להתמקד בנושא אחד או שניים וזאת להבדיל מביקורת מערכתית מפורטת שנעשית ביתר דוחות הביקורת.

1.1 כללי

מחלקת גנים ונוף אחראית לאחזקה השוטפת של הצמחייה ושטחי הגנים בעיר, לרבות אחזקת מתקני המשחק, הדומם והניקיון בגנים הציבוריים (לא כולל: הפארק הלאומי, הספארי, פארק מרום נווה, גני ילדים ובתי ספר). מרבית הפעילות השוטפת בשטח מבוצעת באמצעות קבלנים חיצוניים, בהתאם לחוזי התקשרות בינם ובין העירייה.

1.2 מטרת הביקורת

מטרתה העיקרית של ביקורת זו הינה להתמקד בשני נושאים עיקריים: דגימת גנים ציבוריים שנבחרו ע"י הביקורת על מנת לבדוק את אופן אחזקתם מהיבטי הגינון והניקיון. בטיחות מתקני המשחקים (בגנים שנדגמו) - לבחון את אופן הפיקוח על בטיחות המיתקנים ועמידה בתקן הבטיחות של מכון התקנים הישראלי.

1.3 היקף ואופן הביקורת

לצורך הביקורת נערכו הפעולות הבאות:

- ראיונות עם מנהל מחלקת גנים ונוף, מ"מ מנהל המחלקה והמנהל המקצועי, מפקח מתקנים ובטיחות, שני מפקחי שטח.
- ביקורות שטח ב- 10 גנים ציבוריים במקומות שונים ברחבי העיר.
- סקירת נהלי המחלקה והנחיות מכון התקנים.
- עיון בדוחות, תיקי גן ומסמכים הנוגעים לנושא הביקורת.

1.4 הנושאים שנבדקו

- קיום נהלים והוראות עבודה בנושא אחזקת הגנים והמתקנים.
- קיום צוות מקצועי בנושא הגינון.
- קיום ממונה בטיחות מוסמך מטעם מכון התקנים.
- קיום "תיק שטח" \ תיק גן" עדכניים.
- אופן הפיקוח והבקרה:
 - פיקוח על הגנות והניקיון.
 - פיקוח על בטיחות המתקנים.
- תאונות במתחמי משחקים.
- מצב אחזקת הגנים והמתקנים מההיבטים שלהלן:
 - ניקיון כללי של הגן.
 - מצב הצמחייה.
 - מצב מתקני המשחק.
 - קיום "שלט גן".
 - קיום שלט "כללי התנהגות בגן"
 - הימצאות מדבקות גיל שימוש במתקנים.
 - מצב השבילים, הספסלים והגדרות.
 - קיום מנורות תאורה ומתקני שתייה.

2. מידע כללי

2.1 גודל שטח הגינון המטופל

סה"כ שטחי הגינון המטופלים ברמת גן ע"י מחלקת גנים ונוף, למועד הביקורת, 1,030 דונם, כדלקמן:

1,015 דונם מתוחזקים ע"י ארבעה קבלני גינון וניקיון, קבלן גיזום וקבלן מזרקות.

15 דונם בלבד מתוחזקים ע"י עובדי מח' גנים ונוף.

כ- 1,150 דונם נוספים בעיר (כ- 1,100 באזור הפארק הלאומי כולל חורשות בסביבה, וכ- 50 דונם בפארק נווה מרום) מטופלים עי מינהלת הפארק הלאומי.

2.2 סוגי שטחי הגינון המטופלים

- גנים ציבוריים.
- איי תנועה, ככרות, צידי דרכים, סוללות אקוסטיות.
- שדרות ועצי רחוב.

- חורשות ושטחים פתוחים.
- מדשאות.
- צמחיה במצעים מנותקים מפני הקרקע כגון עציצים ואדניות.
- מגרשי משחקים.

2.3 סוגי פעולות האחזקה

2.3.1 טיפול בצומח

- השקיה.
- נטיעה/שתילה.
- כיסוח דשא, ניקוש עשביה.
- גיזום וקיטום, קשירה/תמיכה, עקירה.
- דישון וזיבול.
- תיחוח קרקע, דילול ואוורור.
- עיבודי קרקע והכנת שטח.
- הדברה (עשבים, פגעים, מחלות).
- אחזקת חורשות ושטחים פתוחים.

2.3.2 ניקוי שטחי הגנים

- ניקוי השטח (שטחים מגוננים, מדרכות ומשטחים, שבילים) – כולל ריקון והחלפת שקיות באשפתונים.

2.3.3 אחזקת הדומם בשטחי הגינון

- בדיקת תקינות מתקני המשחק, דיווח מיידית על כל תקלה/שבר שזוהו במתקני המשחק, תיקון מיידית של מפגעי בטיחות.
- בדיקת תקינות ריהוט הגן מבטון ומעץ (ספסלים, פרגולות), דיווח על אלמנטים פגומים, ביצוע טיפולים ותיקונים.
- תיקון משטחים ומדרכים (ריצוף, אספלט וכד') במקרי שקיעה, שבר, מהמורות ובורות.
- ניקוי ארגזי החול מעשבייה ואבנים, פסולת וצואת בעלי חיים ומילוי במידת הצורך.

- צביעת מתקני משחק ומתקנים הכוללים חלקי עץ או העשויים מברזל – לפי הצורך.

2.3.4 אחזקת מתקני שתייה

- בדיקה שוטפת של תקינות הפעולה ושל סתימת הברזים, סילוק חומרים וגופים זרים.

2.3.5 אחזקת מערכות ההשקיה

- כל המרכיבים הקיימים לאחר מד המים של העירייה, ולרבות: ארגז ראש מערכת, אביזרי ראש מערכת, מחשבי בקרה/השקיה, סוללות, צנרת עילית, צנרת תת-קרקעית, ממטירים, טפטוף וכד'.

2.4 תקציב מחלקת גנים ונוף

התקציב השוטף של המחלקה לשנת 2012 הינו 5.1 מיליון ₪ (רובו מיועד לתשלומים לקבלנים).

תקציב הפיתוח (תב"ר) לשנת 2012 הינו 3.5 מיליון ₪.

3. ממצאים

3.1 קיום נהלים והנחיות בנושאי גינון ובטיחות

הביקורת מצאה כי במחלקה קיימים נהלים והנחיות בנושאי האחזקה, התחזוקה והבטיחות של הגנים הציבוריים, כדלקמן:

- "נוהל תחזוקת מתקני משחקים"
 - מס' הנוהל : 2010-321
 - תאריך עדכון : 15/7/2010
 - נערך על ידי : מפקח מתקנים ובטיחות של מחלקת גנים ונוף, בשת"פ עם מכון התקנים הישראלי.
 - אושר על ידי : מנהל מחלקת נוף וגנים.

- "הוראות לגוף מתחזק" קובץ הוראות בנושאי תחזוקת מתקנים ואחריות "גוף מתחזק", שנערך על ידי מכון התקנים במרץ 2011. מחלקת גנים ונוף של העירייה התחייבה בפני מכון התקנים הישראלי לפעול בהתאם להוראות הנ"ל.

- "תקן ת.י. 1498 לנושא בטיחות מתקני משחק וסביבתם" המחלקה מחויבת לפעול על פי התקן הנ"ל ולעמוד בכל דרישות הבטיחות המוגדרות בתקן.

3.2 צוות העובדים במחלקת נוף וגנים

להלן התפלגות כוח האדם במחלקה ותיאור התפקידים:

<u>מס' עובדים</u>	<u>הגדרת תפקיד</u>
1	מנהל מחלקה
1	מנהל מקצועי ומ"מ מ. מחלקה
1	אדריכלית נוף וסגנית מנהל המחלקה
1	ע. מנהל המחלקה ואחראית כח אדם
1	מנהלת חשבונות ואחראית פניות ציבור
1	מפקח בטיחות מתקנים
1	אחראי תחזוקת מתקנים
1	מפקח גינון והשקיה
1	מפקח השקיה אזור מזרח
3	מפקחי גינון
2	ע. מפקח גינון
1	מפקח גיזום עצים
1	ע. מפקח גיזום עצים
2	גוזמי עצים
1	מחסנאי
1	מכונאי
1	מתחזק מערכות השקיה
5	גננים

הביקורת מציינת

כי הצוות כולל 26 עובדים, בהתאם לכמות התקן המאושרת למחלקה.

הצוות הבכיר

- מנהל המחלקה
- מ"מ מנהל המחלקה
הינו המנהל המקצועי בנושא הגנות, מוסמך מטעם משרד החקלאות לעניין "פקודת היערות". בעל ניסיון של 36 שנים בנושא גינון וגינן ציבורי בפרט.
- מפקח הבטיחות
ממונה על נושא הבטיחות בגנים הציבוריים (בשטחי הגנים בכלל ועל מתקני המשחקים בפרט). מוסמך על ידי מכון התקנים הישראלי (הרחבה בהמשך).
- אדריכלית נוף וגנים
אחראית על נושא תכנון ושדרוג הגנים. בעלת תואר ד"ר בנושא אדריכלות נוף, מומחית בתכנון ועיצוב גנים. מוסמכת מטעם משרד החקלאות כ"פקידת יערות" ומשמשת פקידת היערות של העירייה.

3.3 קיום ממונה בטיחות מוסמך

במחלקת גנים ונוף קיים "מפקח בטיחות מתקני משחקים" שהוכשר והוסמך על ידי מכון התקנים הישראלי "לבצע בדיקה חודשית עפ"י תקן 1498" ולאשר תקינות מתקני המשחקים.

ממונה הבטיחות של המחלקה הינו חבר ונציג השלטון המקומי ב"וועדה לתקינה \ בטיחות מתקני משחק" של מכון התקנים ומשמש גם כיועץ בנושא בטיחות מתקנים לעיריות אחרות.

הביקורת מציינת

כי מחלקת גנים ונוף של עיריית רמת גן הוסמכה ע"י מכון התקנים הישראלי כ"גוף מתחזק", דהיינו: מוסמכת לבצע ביקורת בטיחות תקופתיים ולתקן בעצמה את הליקויים.

כמו-כן, המחלקה הוסמכה על ידי מכון התקנים "לסמן מצרך בתו תקן", דהיינו: להדביק "תווי תקן" על מתקני המשחקים.

3.4 קיום תיקי שטח – "תיקי גן"

לפני כשנה הוחל בעריכת סקר מקיף ויסודי של תכולת הגנים, הסקר נערך ע"י חברה חיצונית ("אורהייטק") והינו בשלבי סיום. אי-לכך, קיים לכל גן "תיק גן" המכיל מידע על המצוי בגן. המידע מרוכז ב- 2 אופנים: בתיקי גן ממוחשבים ובתיקי גן "ידניים" (קלסרים).

3.4.1 תיקי גן ממוחשבים

קיים תיק גן ממוחשב עבור כל גן המטופל על ידי המחלקה והוא מכיל את הנתונים הבאים:

- פרטי זיהוי של הגן: שם גן, מספר גן, שכונה, כתובת, סה"כ שטח הגן במ"ר.
- פירוט גודל וסוגי השטחים המושקים: מדשאות, שיחים ועצים.
- פירוט המתקנים בגן: כמות ברזיות, כמות מתחמי המשחק, ספסלים, שולחנות, עמודי תאורה, פחי אשפה ושילוט.
- פירוט סוגי העצים וכמותם.
- נתונים על מערכת ההשקיה.

הביקורת מעירה

כי בתיק הגן הממוחשב מצוינת כמות מתחמי המשחקים הקיימים בגן (ברוב הגנים מתחם אחד ובגנים הגדולים 2 מתחמים בגן) ללא פירוט סוגי המתקנים (הנתונים הנ"ל נמצאים בתיקי הקרטון הידניים).

3.4.2 תיקי גן "ידניים"

לכל גן קיים תיק מידע ידני (תיק קרטון), התיק כולל:

- רשימת מתקני המשחקים הקיימים בגן, שמות היצרנים ותאריך התקנתם בגן.
- 12 דוחות ביקורת חודשיים אחרונים שעורך מפקח מתקנים ובטיחות של המחלקה.
- כל תוצאות מבדקי ביקורת שנתיים ולתל-שנתיים שערך מכון התקנים הישראלי.
- דוחות טיפולים ותיקונים.

הביקורת מציינת

כי מסריקת התיקים הידניים עולה כי רוב מתקני המשחק הותקנו משנת 2008 ועד היום (כלומר: חדשים יחסית), ויתר המתקנים נבדקים מדי שנה ומאושרים ע"י מכון התקנים. לדברי מנהל המחלקה הם במצב טוב ואין סיבה להחליפם.

הביקורת מעירה

כי המידע הכלול בתיקי הגן הידניים, שהינו בעיקר בנושאי הבטיחות, אינו מוזן למחשב.

3.5 מערך הפיקוח והבקרה

3.5.1 פיקוח ובקרה על הגננות והניקיון

מחלקת גנים ונוף מפעילה מערכת בקרה על עבודת הגינון והניקיון, הנערכת ברובה המכריעה על ידי קבלנים, על מנת לוודא את ביצוע העבודה כנדרש. המטרה היא לא רק לאתר ולתקן ליקויים – אלא גם למנוע אותם מראש, ככל שניתן.

3.5.1.1 היקף ואופן הפיקוח

במחלקה 5 מפקחים (4 מפקחי גינון ומפקח גיזום עצים), 4 נמצאים במתחם המחלקה ברח' רוקח ו-1 ממוקם בתחנה ברמת אפעל.

בהתאם לנוהל העירוני "טיפול פיתוח ואחזקת גינות ציבוריות":

- "באחריות המפקח לבקר בגן פעם אחת בשבועיים לצורך ביצוע ביקורת על עבודות הקבלן".
- "על המפקח לבצע סיבוב ביקורת בכל הגנים שבאחריותו במהלך 14 ימי עבודה. המפקח ימלא דו"ח וטופס פיקוח שבועי בהתאם לביצוע הקבלן. בדו"ח יתייחס המפקח לכל הליקויים שאותרו במהלך הבדיקה וינחה את הקבלן כיצד להסדירם".
- "במידה והליקויים לא יוסדרו תוך פרק זמן שנקבע יקוזז סכום יחסי מהתשלום המגיע לקבלן בגין עבודתו".

המפקחים ממלאים טופס ביקורת יזומה דו-שבועית לגבי כל אתר בו הם מבקרים, כשהנושאים הנבדקים הם: ניקיון, עישוב, מערכות השקיה, דשא-

צמחים/עצים, בטיחות מתקני משחק. לגבי כל אחד מהנושאים הנבדקים הנ"ל, בכל אתר, ניתן ציון בסולם מ-1 (לא בוצע, רע מאד) עד 5 (טוב מאד).

הביקורת בדקה

העתקים של דו"חות המפקחים מהחודשים ינואר - פברואר 2012, ונמצא כי הטפסים מולאו לגבי כל מתחמי הגנים.

3.5.2 פיקוח ובקרה על בטיחות מתקני המשחק

מחלקת גנים ונוף אחראית, במסגרת פעילותה, על אחזקת מתקני המשחקים בגנים הציבוריים, לרבות בדיקות הבטיחות השוטפות של המתקנים.

הבסיס החוקי לבדיקות הבטיחות של מתקני המשחק מעוגן בתקן הישראלי (ת"י 1498, שהינו תקן רשמי המחייב עפ"י "חוק התקנים (התשי"ג – 1953)".

התקן מגדיר את סוגי הבדיקות הבטיחותיות שיש לבצע במתקנים ואת תדירותן. שני סוגי הבדיקות הנדרשות הם בדיקה חודשית ע"י בעל המתקן (העירייה) ובדיקה תקופתית פעם ב-12 חודשים לפחות ע"י "מעבדה מאושרת", כאשר אחת ל-3 שנים הבדיקה תיערך ע"י מכון התקנים הישראלי.

הביקורת מציינת

כי מצאה אצל ממונה הבטיחות תוכנית לביצוע הבדיקות החודשיות והשנתיות בכל הגנים.

3.5.2.1 הבדיקות החודשיות

- בנוהל העירייה "טיפול פיתוח ואחזקת גינות ציבוריות", מפורט :
- "מפקח הבטיחות יערוך ביקורת בטיחות בגנים כנדרש ע"י מכון התקנים, כולל מילוי הטפסים המתאימים (טופס בדיקה חזותית חודשית)".
 - "אחת לחודש, בתחילת כל חודש, יעביר המפקח למנהל דו"ח ליקויים ותיקונים שנמצאו וטופלו במהלך החודש בגנים".

בתקן מפורטת הטבלה ל"בחינת תפקוד חודשית", כדלהלן :

הפרט הנבחן	פגמים אפשריים
1. מבנה כללי (חלקים קבועים ואחרים)	העדר חלקי מבנה : סדקים, שברים וכדומה.
2. אמצעי חיבור	העדר אמצעי חיבור, התרופפות סגירה, העדר אמצעי הבטחה מפני התרופפות
3. חלקים נעים	העדר חומר סיכה במסבים, פגם בתנועה (חופש יתר או היתפסות).
4. שרשרות	אי תקינות החיבורים ושחיקתם.
5. יסודות	חופש בין היסוד לקרקע, בליטת היסוד מעל פני הקרקע.
6. כיסוי המשטחים שמתחת למתקנים ובסביבתם	העדר כיסוי מספיק, אי ניקיון הכיסוי.
7. חבלים	השחתה.
8. סימון ושילוט	
9. הגנה מפני יציאה לכביש	

כת"קל = כתת תיקונים קלים

במחלקה קיימת כת"קל (כתת תיקונים קלים) הכוללת עובד מוסמך לעריכת בדיקות ותיקונים. העובד מצויד בטנדר עם כלי עבודה וציוד נדרש לביצוע התיקונים.

הביקורת מצאה כי:

- הבדיקה החודשית, הנערכת ע"י ממונה הבטיחות בסיוע העובד הנוסף (שניהם מוסמכים ובעלי תעודה לכך כנדרש), מבוצעת בכל חודש כנדרש בכל מתקני המשחקים בגנים הציבוריים בעיר, ועל פי התכנית השנתית של ממונה הבטיחות.

- בעת הביקור במתחם, הממצאים נרשמים במסגרת "טופס בדיקה חודשית של מתקני משחקים", שהיא רשימת תיוג בהתאם לדרישה מקצועית של מכון התקנים.

- בתחילת כל חודש מפרסם ממונה הבטיחות דו"ח מודפס ובו פירוט הליקויים החמורים שנמצאו והטיפול שבוצע לתיקונים. הדו"ח נשלח למנהל המחלקה ולממלא מקומו וכן למנהל מחלקת הבטיחות בעירייה.

3.5.2.2 הבדיקות השנתיות

על פי התקנות חובה לערוך מבדק של מתקני המשחקים ע"י מכון התקנים אחת ל-3 שנים (והבדיקות השנתיות האחרות ע"י מעבדה מוסמכת כלשהי).

הביקורת מציינת

כי עפ"י החלטת מנהל המחלקה כל הבדיקות השנתיות נערכות אך ורק ע"י מכון התקנים.

הביקורת מצאה

כי במהלך 4 השנים האחרונות בוצעו בדיקות שנתיות, ע"י מכון התקנים הישראלי, בכל הגנים. נמצאו ליקויים מעטים אשר טופלו מידית.

3.6 תאונות במתחמי המשחקים

הביקורת בדקה אם אירעו תאונות בגין מתקני המשחקים. נאמר לה ע"י ממונה הבטיחות כי במהלך 5 השנים האחרונות אירעו 3 תאונות במתקני המשחקים, כדלקמן:

-
- אירוע מיום 15/6/2007
ילד נפל ממתקן מעץ בגן שי עגנון וקיבל מכה בגב.
מתחקיר האירוע עלה כי הילד התנהגות הילד הייתה בלתי סבירה וללא השגחה מתאימה (המתקן שממנו נפל הילד כבר לא קיים).
- אירוע מיום 22/8/2010
ילדה נפגעה עקב קפיצה מגדר בגובה 1.1 מטר בגן ילון.
בבדיקה נמצא כי הגדר מסוג "גלית" הינה גדר תקנית, מהסוג הנפוץ בגנים ציבוריים במדינת ישראל. האירוע קרה בגין התנהגות בלתי אחראית ובלתי סבירה של הילדה.
- אירוע מיום 1/6/2011
ילדה נפגעה בקרסול רגלה מסדק שהיה במגלשה בגן התפוצות (אל רום).
הוגשה תביעה משפטית נגד העירייה שהסתיימה בפשרה (תשלום פיצויים) מחוץ לבית המשפט. המתקן תוקן מיד לאחר האירוע.

הביקורת מציינת

כי להוציא אירוע התאונה בגן התפוצות עקב סדק במגלשה, לא אירעו ב- 5 השנים האחרונות תאונות בגין מתקני המשחקים.

3.7 מידגם הביקורת בגנים ובמתקני משחק

מחלקת גנים ונוף מטפלת ב- 91 גנים ציבוריים הפזורים במרחבי העיר רמת גן, בשטח כולל של כ- 475 דונם. בכל גן קיים מתקן משחקים ובגנים הגדולים 2 מתקנים בגן, סה"כ 95 מתקני משחקים. כמו-כן, ב- 20 גנים קיימות פינות לכלבים.

הביקורת סיירה ב- 10 גנים ציבוריים כדי לבחון את מצבם מבחינת הגינון, הניקיון, תקינות מתקני המשחקים ובטיחותם, מצב ריהוט הגן (ספסלים ושולחנות), השבילים, התאורה, הגידור והשילוט (שלט אתר ושלט הוראות התנהגות).

3.7.1 להלן רשימת הגנים שנדגמו:

מס"ד	שם הגן	כתובת	שטח במ"ר	ביקורת מת"י אחרונה
1	תל אביב	רוקח, שיכון ותיקים	16,596	יוני 2011
2	צלינה	הנרקיסים, שיכון ותיקים	8,968	ינואר 2012
3	ילין	רחובות הנהר, חרוזים	1,741	דצמבר 2011
4	התותחן	רש"י, נחלת גנים	1,884	דצמבר 2011
5	הבילויים	הבילויים 39	2,903	דצמבר 2011
6	גן הבנים \ ה-101	אלוף דוד, רמת חן	1,294	אפריל 2011
7	מיטל	רמת חן 7	3,723	יולי 2011
8	נתן	החוגה, רמת אפעל	2,625	ינואר 2012
9	ד"ר אליהו	תל השומר	2,560	יולי 2011
10	שי עגנון	קירית קריניצי	9,697	פברואר 2012

ממצאי הביקורת בגנים שנדגמו

• ניקיון כללי של הגן

להוציא 2 גנים (צלינה והתותחן) שנמצאו מלוכלכים בעת הסיורים, כל יתר הגנים נמצאו נקיים. הוסבר לביקורת כי הסיורים בוצעו בשעות הבוקר המוקדמות, טרם

הגיע שעת ניקיונם ע"י הקבלנים. (נמסר לביקורת מאוחר יותר כי הגנים נוקו, בהתאם ללוח הזמנים של הקבלנים).

גן צלינה

בעת הסיור בגן הורים התלוננו בפני המבקר כי החול בארגז המשחקים לא הוחלף מזה זמן רב והוא מלוכלך בצואת כלבים וחתולים.

תגובת ממונה הבטיחות

אין תקן לזמן החלפת החול בארגזי המשחק. קיימת בעיה טכנית להגיע עם משאית חול. הקבלן מגרף ומנקה את החול במסגרת המטלות המוטלות עליו.

מכונת טיאוט

בחלק מהגנים קיימת אפשרות לכניסת מכונת טיאוט לניקוי השבילים והמשטחים.

מצב הצמחייה

• לדעת הביקורת מצב הצמחייה בגנים הינו מעולה.

מצב מתקני המשחק

• נמצא כי כל מתקני המשחק בגנים שנסרקו הינם במצב טוב, שלם, נקי ובטיחותי.

אחריות על מתקני הספורט המוצבים בגנים הציבוריים

במספר גנים (לדוגמא: גן שי עגנון) קיימים מתקני ספורט שאינם נבדקים ומתוחזקים ע"י ממונה הבטיחות של מח' גנים ונוף ונמצאים באחריות מחלקת הספורט של אגף החינוך.

נאמר לביקורת

כי האחריות על תקינות מתקני הספורט מוטלת על מחלקת הספורט באגף החינוך. כמו כן, נאמר לביקורת כי לממונה הבטיחות של מחלקת גנים ונוף יש הכשרה והסמכה גם לנושא מתקני ספורט.

מדבקות גיל מותר \ אסור לשימוש במתקן

נמצא כי לחלק מהמתקנים אין מדבקות לגיל המותר (או האסור) לשימוש במתקן.

נאמר לביקורת

ע"י ממונה הבטיחות כי המדבקות הוסרו ע"י המבקרים בגן וואו התבלוונשחקו במשך הזמן.

• קיום "שלט גן"

נמצא בכניסה לכל גן "שלט גן" בו רשומים שם הגן וכללי התנהגות בגן (בגנים הגדולים נמצאים מספר שלטים).

• קיום שלט ביקורת בטיחות

נמצא בכל מתחם משחקים, במקום בולט לעין, שלט ביקורת המכיל את הפרטים הבאים: שם הגן, מס' טלפון מוקד עירוני 109, תאריך ביקורת אחרונה מת"י, תאריך הביקורת הבאה.

• מצב שבילי הגן

להוציא השבילים בגן ילן, בו המרצפות התרוממו בגין שורשי עץ הפיקוס, נמצאו השבילים בכל הגנים תקינים.

• מצב הספסלים והשולחנות

נמצאו תקינים ונקיים.

• מצב מתקני השתייה

להוציא הברזייה בגן ילן שהיתה סתומה, נמצאו כל הברזיות תקינות (הברזייה בגן ילן תוקנה עוד במהלך הביקורת בגן).

• קיום מנורות תאורה

הביקורת ראתה קיומם של עמודי תאורה בכל הגנים. (היות והסיורים נערכו במהלך היום, לא ניתן לראות אם כל המנורות אכן דולקות).

• מצב הגדרות

נמצאו שלמות ותקינות.

4. סיכום ועיקרי הממצאים וההמלצות

להלן עיקרי הממצאים וההמלצות:

4.1 "תיקי גן"

המידע הכלול בתיקי הגן הידניים, שהינו בעיקר בנושאי הבטיחות, אינו מוזן למחשב.

הביקורת ממליצה

להוסיף לתיקי הגן הממוחשבים, הכוללים בעיקר חומר בנושאי הגננות, פרקים נוספים כדלקמן:

- פרק "מתחם המשחק" - בפרק זה תהיה רשימה ותיאור מפורט של מתקני המשחקים הנמצאים במתחם, שם היצרן, תאריך ההתקנה, הגיל המותר לשימוש והנחיות מיוחדות.
- פרק "ביקורות ומבדקי בטיחות" - בפרק זה יפורטו תאריכי הביקורות החודשיות והמבדקים השנתיים של מכון התקנים, וכן ממצאי הביקורות.
- פרק "תיקון ליקויים" - בפרק זה יפורטו הליקויים שנמצאו במתקנים ואופן תיקונם.

בתגובתו מסר מנהל המחלקה בענין מיחשוב נושאי הבטיחות בתיקי הגן הידניים והוספת פירוט בתיקי הגן הממוחשבים – הנושא יבחן ויוסדר בהתאם לצורכי המחלקה.

4.2 ניקיון כללי של הגן

4.2.1 חול מלוכלך בארגז המשחקים

בעת הסיור בגן צלינה הורים התלוננו בפני המבקר כי החול בארגז המשחקים לא הוחלף מזה זמן רב והוא מלוכלך בצואת כלבים וחתולים.

תגובת ממונה הבטיחות

אין תקן לזמן החלפת החול בארגזי המשחק. קיימת בעיה טכנית להגיע עם משאית חול. הקבלן מגרף ומנקה את החול במסגרת המטלות המוטלות עליו.

הביקורת ממליצה

לקבוע זמן תקן להחלפת החול בארגזי המשחקים (למצוא פתרון להבאת החול לאתרים השונים).

בתגובתו מסר מנהל המחלקה כי למרות שהתקן אינו מחייב החלפת חול בארגזי החול, בעקבות המלצת המבקר ופניות התושבים הוכנס חול חדש לארגז בגן צילינה. באשר לקביעת תקן להחלפת החול כהמלצת המבקר, הנושא יבחן ויושם בהתאם לצרכים היחודיים בכל גן וגן.

4.2.2 מכונת טיאוט

בחלק מהגנים קיימת אפשרות להכנסת מכונת טיאוט לניקוי השבילים והמשטחים.

הביקורת ממליצה

לבחון האפשרות להכנסת מכונת טיאוט לניקוי הגנים (במקומות האפשריים) וזאת גם לאור התקנה החדשה מאפריל 2011 בדבר איסור השימוש במפוחי עלים.

בתגובתו מסר מנהל המחלקה כי עבודת מכונת הטאוט החלה (לאחר עריכת הביקורת).

4.3 מצב מתקני המשחק

4.3.1 אחריות על מתקני הספורט המוצבים בגנים הציבוריים

במספר גנים (לדוגמא: גן שי עגנון) קיימים מתקני ספורט שאינם נבדקים ומתוחזקים ע"י ממונה הבטיחות של מח' גנים ונוף ונמצאים באחריות מחלקת הספורט של אגף החינוך.

נאמר לביקורת

כי האחריות על תקינות מתקני הספורט מוטלת על מחלקת הספורט באגף החינוך.

כמו כן, נאמר לביקורת כי לממונה הבטיחות של מחלקת גנים ונוף יש הכשרה והסמכה גם לנושא מתקני ספורט.

4.3.2 מדבקות גיל מותר \ אסור לשימוש במתקן

נמצא כי בחלק מהמתקנים אין מדבקות לגיל המותר (או האסור) לשימוש במתקן.

נאמר לביקורת

ע"י ממונה הבטיחות כי המדבקות הוסרו ע"י המבקרים בגן וואו התבלוֹנשחקו במשך הזמן.

הביקורת ממליצה

להדביק מדבקות במתקנים החסרים, בעת כל מבדק חודשי שנערך בגן.

4.3.3 מצב שבילי הגן

נמצא כי מרצפות השביל בגן ילין התרוממו בגין שורשי עץ הפיקוס. הממצא מהווה מפגע בטיחותי.

הביקורת ממליצה

לטפל דחוף בתיקון מפגע הבטיחותי הנ"ל בגן ילין המסכן את המבקרים בגן, ולבדוק תקינות השבילים בכל הגנים.

בתגובתו מסר מנהל המחלקה כי בעקבות הערת המבקר תוקן הליקוי הבטיחותי בגן ילין.

לסיכום

מבדיקת הנושאים שהוגדרו בביקורת זו (מצב תחזוקת הגנים ובטיחות מתקני המשחקים) נמצא כי מצב התחזוקה של הגנים הציבוריים שנדגמו, וכן רמת בטיחות המתקנים הינם משביעי רצון. הביקורת מוצאת לנכון לציין כי חל שיפור משמעותי ברמת הבטיחות של המתקנים בגנים וכי המלצות הביקורת לנושא זה, שהובאו בדו"ח קודם שנערך בשנת 2007, יושמו.

הביקורת מצאה כי הצוות הניהולי של המחלקה הינו צוות מיומן ומקצועי, הפועל ביעילות לטיפול הגיון ברחבי העיר ושמירה על תקינות המתקנים ובטיחות המשתמשים בהם.

המבקר מודה למנהל המחלקה, למ"מ מנהל המחלקה, לממונה על הבטיחות ולעובדים האחרים אשר שיתפו פעולה וסייעו בעריכת הביקורת.

הערה: תגובת מנהל המחלקה שולבה בסעיף 4 (עיקרי הממצאים וההמלצות).

הערות ראש העיר לדו"ח מבקר העירייה 2011

ביקורת גנים ומתקני משחק ציבוריים שבאחריות

מח' גנים ונוף

ראש העיר מאמץ את המלצות המבקר תוך שמברך על האופן המקצועי והמיומן ביותר בו פועל הצוות הניהולי של המחלקה תוך ייעול טיפוח הגינות ברחבי העיר ושמירה על תקינות המתקנים ובטיחותם.
להלן התייחסות לדו"ח המבקר:

"תיקי גן" (סעיף 1.4 לדו"ח המבקר)

ראש העיר מאמץ את הערת הביקורת למיחשוב נושאי הבטיחות בתיקי הגן הידניים והוספת פירוט בתיקי הגן הממוחשבים תוך שהנחה את מנהל המחלקה להסדיר הנושא.

נקיון כללי של הגן (סעיף 4.2 לדו"ח המבקר)

חול מלוכלך בארגז המשחקים (סעיף 1, 2, 4 לדו"ח המבקר)

ראש העיר מאמץ את הערת הביקורת תוך שהנחה את מנהל המחלקה להכניס חול חדש לארגז המשחקים בגן צילינה.
כמו כן הונחה מנהל המחלקה להערך ליישום ההמלצה לקביעת תקן להחלפת החול בכל ארגזי המשחקים בגנים שברחבי העיר.

מכונת טיאוט (סעיף 2.2 לדו"ח המבקר)

ראש העיר מעדכן כי מנהל המחלקה הונחה להכנסת מכונת טיאוט לניקוי הגנים אשר החלה בעבודתה לאחר עריכת דו"ח הביקורת.

אחריות על מתקני הספורט המוצבים בגנים הציבוריים (סעיף 4.3.1 לדו"ח המבקר)

ראש העיר מציין כי האחריות על מתקני הספורט המוצבים בגנים הציבוריים הינה של מח' הספורט באגף החינוך אשר לאור רגישות בנושא מבצעת בדיקות תחזוקה רצופות בשיתוף ממונה בבטיחות של מח' גנים ונוף אשר הוכשר והוסמך גם לנושא מתקני הספורט.

מדבקות גיל מותר / אסור לשימוש במיתקן (סעיף 4.3.2 לדו"ח המבקר)

ראש העיר מאמץ את הערת הביקורת תוך שהנחה את מנהל מח' גנים ונוף להדביק מדבקות במתקנים החסרים, בעת כל מדבק חודשי שנערך בגן.

מצב שבילי הגן (סעיף 4.3.3 לדו"ח המבקר)

ראש העיר מעדכן כי מנהל מח' גנים ונוף הונחה לטפל מיידית במפגע הבטיחותי בגן ילון (התרוממות מרצפות השביל בגין שורשי עץ הפיקוס) והמפגע תוקן תוך מהלך הביקורת.